

NOVA PRAVA

Uredništvo in uprava v Ljubljani, Gradišče 7, levo. — Telefoni št. 77. — Naročnina 2 din. na mesec. — Posamezna šte. po dogovoru. — Rokopisov ne vračamo. — Poština plačana v gotovini.

STRANKIN ZBOR NSS

se bo vršil v soboto dne 25. in v nedeljo 26. marca v veliki dvorani „Narodnega doma“ v Ljubljani.

DNEVNI RED: 1. Poročilo predsedstva (posl. Deržič); 2. Volitev odsekov; 3. Poročilo članov načelstva: a) tajnika, b) blagajnika, c) nadzorstva (Fakin, Verbič, Zupančič); 4. Zunanje političen položaj (dr. Otokar Rybař); 5. Notranja politika (posl. Deržič, Brandner); 6. Komunalna politika (Tavčar, Roglič); 7. Načela narodnega socijalizma (Leitgeb); 8. Naša proklamacija (Fakin); 9. Organizacija in tisk (Rupnik); 10. Sprememba organizacijskega reda (Juvan); 11. Poročila referentov; 12. Poročila okrožnih referentov (dr. Politeo, Jarh, Dobovišek, Juvan); 13. Volitev: a) načelstva, b) nadzorstva, c) izvrševalnega odbora, d) širšega izvršev. odbora; 14. Slučajnosti. Zborovanje prične točno ob 10. uri dopoldne in se oba dneva ob 2. uri popoldne nadaljuje. Točnost in neprekinjena udeležba dolžnost. Dne 25. ob 8 uri zvečer se vrši v veliki dvorani Narodnega doma **družabni večer**. Tovariši! Strankina dolžnost Vas veže, da se vsi glavnega zborovanja zanesljivo in točno udeležite.

V Ljubljani, dne 6. marca 1922.

Za načelstvo narodno-socijalistične stranke:

Ivan Deržič, l. r.
načelnik.

Zorko Fakin, l. r.
načelstveni tajnik.

Ljubljana, dne 16. marca 1922.

Kakor je našim čitateljem že znano, je obdolžil bivši ministrski predsednik Stojan Protič, sedanjega ministra prosvete Svetozarja Pribičevića, da je Pribičević zakrivil umor ministra Draškovića ter da je Pribičević tudi delal na to, da se spravi s tega sveta tudi Radić.

To so gotovo hude obdolžitve. Najmanjše kar bi moral Pribičević storiti je bilo, da bi tožil Protiča. Toda Pribičević tega ni napravil. On je sklical samo demokratske poslance ter jim rekel, da njega Protičeve klevete ne dosežejo, da ostaja proti vsem obdolžitvam hladen.

Toda Protič ni ostal samo pri obdolžitvah, dan za dnevom je prinašal v svojem listu nova razkritja, dan za dnevom hujše napadal Pribičevića. Pa Pribičević še ni hotel tožiti. Kakor je preje sklical demokratske poslance, ter jim povedal, da ostaja hladen, in zahteva samo zaupnico, tako je pozneje dal demokratskim študentom ukaz, da napravijo javen shod in da naj oni protestirajo proti Protiču. V Beogradu pa niso vsi študenti demokrati in tako so hoteli demonstrirati tudi vsi drugi dijaki proti Pribičeviću, kakor so demonstirali demokratski študenti za Pribičevića.

Tukaj pa je posegel Pribičević vmes in prepovedal shod onih dijakov, ki so hoteli demonstrirati proti njemu. Ker pa je Pribičević prosvetni minister, ni imel pravice prepovedati

shoda, — to pravico ima le minister za notranje zadeve, — je prišel v konflikt z notranjim ministrom, ki je sicer tudi demokrat, toda svojih vajeti le ne da kar tako iz rok. In prišlo je radi tega do hudega spora med demokrati. Shod je bil zopet dovoljen toda ni se vršil, ker se dijaki niso mogli sporazumeti na enotno resolucijo. Vršil pa se bo shod pozneje.

Ker shoda ni mogel zabraniti, je hotel Pribičević intrigrirati na drug način. Dal je sklicati na isti dan ob istem času velik protestni shod proti — laškim fašistom. In tako se je zgodilo, da je protestiral Beograd proti Lahom.

Pod pritiskom lastnih pristašev in po silno hudem sporu v demokratski stranki sami, je moral Pribičević vložiti tožbo proti Protiču.

Kako silno težko je bilo spraviti Pribičevića v sodno dvorano. Ni hotel, pa ni hotel, vedno in vedno je zatrjeval, da ostaja nasproti vsem napadom hladen.

Cisto gotovo bo to eden najbolj zanimivih procesov, kar jih je bilo kdaj na svetu. Stvar je dobila v roke sodnija in v kratkem bomo vedeli, ali je res Pribičević kriv, da je bil umorjen Drašković. Zvedeli bomo seveda tudi še mnogo drugih interesantnih stvari. Mogoče nam bode postalo marsikaj jasno, kar smo do sedaj le slutili, ali o čemer se nam niti sanjalo ni.

kruh, od nas je odvisno, če se boste veselili našega glada ali ne!

Tovariši! Čas ni daleč, ko bo trkal glad na naša vrata! Ze trka! Toda mi ga nečemo slišati, ker nas je oglušilo trdno prepričanje, da nas naša plodna zemlja ne more pustiti stradati!

Vsi, ki spite, zdramite se!

Poglejte k bratom Dalmatincem, vprašajte jih, če jih je pustila umirati gladu zatiralka nas vseh, stara Avstrija! Cesar ni delala mačeha, to dela sedaj — ne mislite: rodna mati Jugoslavija — ampak peščica ljudi, ki se psuje demokrate in si je slučajno osvojila vlado!

Najbrže nam za enkrat ne bo mogoče odvrniti pretečega pomanjkanja, vendar nas mora navdajati trdno prepričanje, da je to za nas zadnja preizkušnja.

Če misli gospoda, ki si domneva, da je rojena edino le za vladanje, še nadalje zatirati narod, ji lahko zagotovimo, da so ji šteti dnevi!

Rusijo je gospodarsko uničil boljševozem, Jugoslavijo poskuša ubiti — laži-demokratizem!

Toda narod se probuja! Vsa zavijanja po vladnem časopisju ne pomagajo prav nič, saj govore dejstva dovolj razločno. In čim slabše pojde ljudstvu, tem prej bo uvidelo, kje tiči vzrok.

Torej le naprej, gospodje »demokrati-radikali«, ki sedite na zlatih stolčkih, le še naprej pospešujte draginjo! Čim hitreje boste navili cene do nesmiselnosti, tem prej bo vzel vrag — vas in vaše banke!

Politične vesti.

Nove železnice. Pretečeni teden so prinesli listi vest, da se je vršila v Beogradu interparlamentarna konferenca, na kateri se je razpravljalo o gradbi nove železnice Beograd—Jadran. Srbom je najbolj simpatična ona prog, ki bi tekla po povsem srbski zemlji do Kotora. Kakor so Srbijanci do sedaj neovržno dokazali, da niso kos obratovanju že obstoječih železnic, tako so si dali tudi pri izbiri nove proge spričevalo, da o gradbi in potrebi železnic nimajo pojma. Nova železnica naj gre po povsem zaostalih krajih, neobjudenih dolinah, samo da gre le po srbski zemlji. Kaj bo železnica v teh krajih vozila, je vprašanje. Tovor Beograd—Jadran je premajhen, da bi mogel vzdrževati glavno železnico. Ali bi ne bilo bolje spojiti glavna mesta in industrijske kraje z novo železnico? Bilo bi to mogoče in za železnico edino dobro, toda taka železnica bi ne šla izključno po srbski zemlji. Ali ima železnica za Srbe še sploh pomen, ako služi tudi Hrvatom in Slovencem! Tak ljudje so v Beogradu.

Jugoslovanska demokratska stranka bije v svojih vrstah hud boj, ki ga je povzročila v prvi vrsti Pribičevićeva afeta. V stranki so nastale tri struje, ki se med seboj hudo kregajo. Eno strujo vodi dr. Marinković, ta je najmočnejša, drugo vodi Pribičević in tretjo dr. Kumanudi. Dr. Marinković in Pribičević se bijeta za prvenstvo v stranki. V tem boju je ostal Kumanudi kot voditelj socijalistične levice v demokratski stranki nevtralen. To pa ne ugaja ne Marinkoviću, ne Pribičeviću, ker vsaki bi rad imel Kumanudijeve pristaše na svoji strani. Radi tega zahtevata tako Marinković kakor Pribičević, da mora Kumanudi odložiti ministristvo financ.

Vladna kriza. Dalje časa že pišejo listi, da je Pašić bolan, da bo moral iti na dopust itd. Mož je star, more-

biti je res bolan. Toda vzroka morebitnega Pašićevega dopusta ni iskati v njegovi telesni bolezni, temveč v prihajajoči politični krizi. Radikali in demokrati, ki tvorijo današnjo vlado, se gledajo že dolgo časa po strani. Med obema strankama ni prav za prav nobene razlike. Kar jih razlikuje, so le osebne ambicije poedincev. Poedinci pridejo namreč prej do vplivnih mest, če so v posebni stranki, kakor pa da bi bili vsi v eni stranki. In tako bi radi imeli demokrati glavno besedo v državi, pa tudi radikali bi radi bili ti, ki bi imeli najmerodajnejšo besedo. Ker pa dva ne moreta imeti prve besede, je umevno, da se tepeta zato, kateri bo obvladal drugega. Tisti, ki bo dobil prvo besedo, jo bo dobil na račun drugega. In tisti drugi se brani z nogami in rokami, da bi ne podlegel. Tako se bije hud boj med demokrati in radikali in eden hoče od drugega proč. Dokler sta ti dve stranki skupaj ne more nobena dobiti prvenstva. Ker pa hočeta obe prvenstvo, se morata ločiti. In ta ločitev bo prišla kmalu! Kakor hitro bo prišlo do ločitve, bo padla sedanja vlada. Tedaj bodo skušali vpostaviti tako radikali, kakor demokrati svojo vlado. Obe stranki nobena iskali zaveznikov. Najbrž jih nobena ne bo našla v zadostnem številu. Da pa bo mogoče priti iz krize, bodo morali izvesti nove volitve.

Vsemogočni demokrati — ali laž ima kratke noge. Kakor znano, je hotela vlada zatvoriti bolnišnice. Ta vest je samoobsebi razumljivo silno razburila naše ljudstvo. Na energičen protest naših poslancev je vlada odstopila od te nakane. Kar naenkrat smo čitali v demokratskih listih predvsem seveda v »najboljšem« slovenskem listu »Jutr«, silno bombastično poročilo, da sta demokratska stranka oz. neizogibni dr. Kukovec, prepričala zatvoritev bolnic. Sedaj pa izvemo, da dr. Kukovec niti v Beogradu ni bilo. Mož se za to prevažno stvar niti najmanjše brigal ni! Umevno, verižniki in bankirji ne rabijo bolnic, zakaj bi se potem pa dr. Kukovec vznemirjal. Za bolnice sta se zavzela naš tovariš Brandner in dr. Hohnjec in le tema dvema se je zahvaliti, da se bolnice niso zaprle. Čudno je le, kako hitro se hvalijo demokrati s tem, kar so drugi napravili. Sramote ti ljudje očividno ne poznajo nobene več.

Kako mislijo rešiti hrvatsko vprašanje. Dolgo časa so mogočnejši v Beogradu premišljevali, kaj jim je napraviti v hrvatskem vprašanju. Eni so hoteli, da se reši v poštenem sporazumu,

Zbudite se!

Ze se čujejo vesti o gladi v Dalmaciji. Sramota je to za vlado, kajti ljudje, ki prodajajo živila svojim zakletim sovražnikom za naravnost slepo ceno v takozvani »zdravi valuti«, bi morali vsaj v toliko skrbeti za lastne državljane, da ne bi umirali gladi!

Spekulacija beograjske porodice in njenih priveskov, ki segajo do skrajnih mej države, je ubila našo dobro krono, ki je bila enako vredna ne samo dinarju, ampak tudi »zdravi valuti«; sedaj ubija, oziroma je že deloma uničila še vrednost dinarja.

To ji pa še ni dovolj! Sita vsega dobrega, kar je iztrgala iz ust ubogemu ljudstvu, hoče pasti svoje oči pri pogledu na ubogo paro, ki umira gladi.

V Dalmaciji vam je to že uspelo, vam, ki se nazivate demokrate!

Od nas, ki smo res narod, od nas vseh, ki si služimo s telesnim ali duševnim naporom svoj pičli vsakdanji

drugi zopet so bili mnenja, da je treba nastopiti proti Hrvatom s silo. Kakor kažejo vsi znaki so zmagali zagovorniki sile. Že dalje časa sem, pri našajo različni listi vesti, da je dala vlada »Narodni obrani« v Zagrebu ogromne vsote denarja na razpolago. Čemu ta denar? »Narodna obrana« naj bi prevzela tisto nalogo, kakor jo izvršujejo fašisti v Italiji. Ona bi enostavno napadala in pobijala Hrvate pri vsaki priliki. Kakor se vidi, hočejo močnejši v Beogradu voditi proti Hrvatom nekako vojsko. Da se Hrvati ne bodo pustili pobijati in pretepati, je pač umevno. In v resnici je izdal hrvatski blok proglas, ki opozarja Hrvate na pretečo nevarnost, ter jih kliče na branik hrvatske stvari.

Ako se bodo razvijale stvari v tej smeri naprej, bomo kmalu slišali o pravih bitkah med Srbi in Hrvati. Kakor si mislijo naši državniki ustvariti na takih temeljih uedinjeno državo, je nam popolna uganka.

Svetovni pregled.

AVSTRIJA.

Radi zvišanja cene pšenice bo stal na Dunaju od 12. t. m. naprej kos kruha 524 kron. Od 26. t. m. pa se bo cena zopet povišala. Tudi cene drugim živlenskimi potrebščinam so neznosne. Tako je poskočila v sredo cena mesa od 100 na 200 kron kg. Jajca stanejo 140 kron komad. Krompir 180 kron kg. Kakor kuriozum moremo omeniti, da se na trgu zahteva za eno pomarančo 500 kron.

Komunisti v Avstriji morajo utihniti, tako je zapovedano iz Moskve. Radi tega neha izhajati na Dunaju list »Die rothe Fahne«. Vsem nameščencem je bila služba odpovedana. Vse to se je zgodilo na povelje Moskve. Odkar so povabljeni ruski boljševiki na genovsko konferenco, postajajo strašno fini in vse, kar bi jim moglo delati neprijetno mora izginiti. Tako tudi »Die rothe Fahne«.

NEMCIJA.

Misel, da se proda nemške državne železnice privatnim družbam postaja kljub socialističnim protestom, vedno bolj popularna. Pogovori o tem se vodijo že dalje časa. V konzorciju bi sodelovale razen privatnih družb tudi strokovne organizacije. Delnice konzorcija, ki bi prevzel nemške državne železnice bi bile samo v domačih rokah.

Bivši cesar Viljem misli izdati knjigo, v kateri bi v prvi vrsti opisal utise na otoku Krku. Misli se pa tudi zopet oženiti z vdovo po padlem polkovniku Rochell.

Kakor piše list »Soir« obstoja v Nemčiji še vedno organizacija, ki šteje milijon ljudi in vzgaja mlade Nemce za boj. Njih mobilizacija je mogoča v 24. urah.

Nemška industrija priredi poleti t. l. v Moskvi razstavo poljedelskih strojev in železniškega materiala.

EGIPT.

Egipt je bil do sedaj v angleški posesti. Sedaj pa so dali Angleži Egiptčanom samostojnost. Prvo ministristvo samostojne egiptске države je bilo sestavljeno ta teden. Glavna naloga novega ministristva neodvisnega Egipta bo, tako je rekel ministrski predsednik Sarvat paša, da dokaže Angleški, kako trdno more Anglija računati na lojalnost Egipta. Vlada hoče dati deželni ustavo na podlagi najmodernejših principov in vzorov. Pa menda v Egiptu beseda modern ja ne pomeni to, kar pomeni v Jugoslaviji.

GRŠKO-TURŠKA VOJSKA.

Na grško-turškem bojišču v Mali Aziji so bili ta teden hudi boji.

ANGLIJA.

Vlada je predložila parlamentu zakonski predlog, da se ji dovoli naknadni kredit v vojne svrhe v znesku 40 milijonov funtov šterlingov. To je v našem denarju 52.000.000.000 kron. Še bo tekla kri.

Albanci iščejo svojega kralja tokrat v Angliji. Snubili so znanega Angleža Roberta Cecil. Toda pametni Anglež se je zahvalil za ponujeno albansko krono.

POLJSKA.

Leta 1921 se je izselilo v Ameriko 25.781 Poljakov. Iz Amerike na Poljsko pa se je vrnilo 52.078 Poljakov.

JUŽNA AFRIKA.

V Južni Afriki so izbruhnili ta teden strahoviti nemiri. Delavstvo stavka in se vrše med delavstvom in policijo pravi boji. Stavka ima političen značaj. Stavkajoči so spustili v zrak železniški most. Johannesburg se je podal v roke delavstva. V pondeljek zvečer je bilo pri spopadu 32 mrtvih med njimi 29 policistov. Policija je napadla stavkujoče delavce z aeroplani. Stavkajoči radi tega grozijo, da bodo vpepelili vsa mesta.

INDIJA.

Angleži so zaprli voditelja indijskih nacionalistov Ghadia. Radi tega je izbruhnul generalni štrajk in započela se je vstaja. Angleški uradniki trumoma odstopajo. Ta indijska vstaja bo imela občutne posledice za cel svet. Mimo grede bodi omenjeno, da imajo svoje roke vmes tudi ruski boljševiki.

ITALIJA.

Laški časopisi nam javljajo dan za dnem, da postajajo fašisti za Italijo naravnost usodepolni. Ni ga skoraj kraja v Italiji, v katerem ne bi prišlo že do krvavih spopadov med laškim prebivalstvom in fašisti. V Genovi je izbruhnul generalni štrajk. Radi tega so napadli fašisti delavce, in prišlo je do prave bitke med njimi. Dne 10. t. m. so bili spopadi v Trstu, pri katerih je bil ustreljen fašist Mario Trevisan, drugi fašist Oskar Lausacker (ime pristno laško) pa je bil težko ranjen. V Moreni je ubil neki socialista fašista. Res lep red vlada v solnčni Italiji.

ROMUNIJA.

Romunija je kakor Jugoslavija silno bogata država. Kljub temu pa je v ravno tako slabem gospodarskem položaju, kakor Jugoslavija. Vzroke slabega romunskega gospodarstva pa je treba iskati ravno tam, kakor v Jugoslaviji. Slaba vlada, strankarsko politični ministri, ki ne poznajo razlike med lastnim in državnim interesom. Romunija išče, kakor Jugoslavija, z vso vneto posojila. Toda nihče ji neče ničesar posoditi. In to je tudi umevno. Kdo bo zaupal denar ljudem, ki so pokazali, da ne znajo gospodariti.

ANGLIJA.

Velikanski delavski boji v Angliji. Vsi poskusi, da bi se delodajalci in zveza strojnih delavcev pobotali, so ostali brezuspešni. Stavka je postala neizogibna in bo zaenkrat stopilo v stavko okoli 400.000 delavcev. Najbrž se bodo stavki pridružili tudi drugi delavci, tako se je treba bati, da stopi v stavko do 1 milijon delavcev.

Brezposelnost v Trstu.

V Trstu je nad 20.000 delavcev brez dela in kruha, med njimi je 200 kovinarjev, 1200 zidarjev, 8000 mornarjev in cele vrste različnih drugih kategorij delavstva.

Poročila z dežele.

(Dobrava pri Bledu.) Tukajšnji »sociji« se kaj resno trudijo, da bi popolnoma razdeljali NSZ toda do sedaj je bil vsak tak poskus brezuspešen. Nasprotno se pa krhajo vrste »socijev« samih, ker so jim naložili zopet precej visok tedenski »obolus«. »Po sili-sociji« se kaj neradi drže svoje »edino zveličavne« organizacije, a se je drže vseeno — ker se drugače vrši nad njimi teror. Kdor ni »socij« mora imeti trdo kožo in jekleno voljo, da vzdrži v tej naši republiki. Kamor pogledaš sami rdeči petelini, ki te srepo gledajo in ki so pripravljeni na kavsanje. — Mi, kar nas je narodno-zavednih, se pa še vedno držimo trdno in mislimo, da je ni sile, ki bi nam omajala trdo priobeno stališče. Mi vstrajamo, ker vemo, da se bodo rdeči petelini razpočili in jih več ne bo. Mi pa ostanemo. Gospodje »sociji« naj se le pomirijo, da se od toliko butanja ne razbijejo glav. Mi smo trdna skala, ki se ne omaje tako kmalu. To-liko v vednost, gospodje rdeči petelini.

(Shod NSS v Ptuj.) Javen shod NSS, ki se je vršil v nedeljo ob 10. uri v dvorani narodnega doma v Ptuj ter je bil sklican nenadoma kot odgovor na dr. Kukovčev vabo »Koncentracija

naprednih sil«, je vspel nad vse pričakovanje. Shodu je predsedoval tov. Fr. Lenarčič. Uvodoma je povdarjal, da ni nikjer opaziti kakega ogroženja kulturno-naprednih interesov. Narodni socijalci in socijalisti sploh, bi se postavili takoj v bran za te interese, ako bi bili količkaj v nevarnosti. Vidimo pa ravno nasprotno, da je JDS, ki ni narodna, ker favorizira in paktira z Nemci, najbolj in povsod v nevarnosti. Njeni mandatarji, bi radi po hrbtu drugih zopet splezali na omajane stolce. Na žalost moramo konstatirati, da je v nevarnosti eksistenca ogromne večine našega naroda, vsled brezvestnega poslovanja bankokratov. Povsod, kjer so prišli JDSarji do moči, bodi si v centralni vladi ali v njenih ekspoziturah, celo v malih občinah so to dovolj dokazali, da ne znajo vladati, še manj pa pravično vladati! Konečno predlaga: Kot odgovor na »koncentracijo naprednih sil« je zelo potrebna koncentracija vseh socijalističnih strank v Jugoslaviji. — O notranjem političnem položaju je temeljito poročal narodni poslanec tov. Deržič. JDS štab, ki je bil zbran na shodu, ni mogel ugovarjati na suhe konstatacije mnogovrstnih javnih korupcij, ki jih vrše njihovi politični mandatarji. Konstatacija, da nar. socijalisti vodijo seznam vseh svojih preganjancev in da bomo izvajali v smislu programa posledice, ko se bo kolo sreče zasukalo nam v prid, je zadela vse JDSarje prav v živo. Boje se kazni za svoje barbarško delo! Žel je velikansko pohvalo. — Dr. Senčar je odgovarjal tov. Lenarčiču na očitke velikih nerednosti, ki so se vršile posebno pod njegovim gerentstvom rekoč, da z mirno vestjo čaka izida preiskave. Ta precej široka »mirna vest« pa ne bo nadomestila »zafuranih« občinskih milijonov. Vedel se je nekvalificirano proti starčku, nadvse spoštovanemu stanovskemu tovarišu dr. B. Dr. Visenjak, ki nikakor ni stal na višini situacije s svojimi smešnimi nazori, je doživel splošen — zasmeh. Vrh tega ga je tov. Deržič tudi temeljito podučil. Kdor situacije ne pozna, ta naj ostane doma. — V imenu social-demokratov je govoril g. Henigman proti sedaj nepotrebnim koncentracijam naprednih sil, pošteno oštel JDS in tudi priporočal koncentracijo vseh socijalističnih strank. — Koncem ogromno obiskane in povsem pravilno uspelega shoda je predsednik prečital resolucijo, ki je bila soglasno sprejeta in sicer: Zborovalci NSS zbrani dne 12. marca na javnem shodu v Ptuj: 1. izrekajo svojima poslancema za njih neumorno delovanje v dobrobit vsega duševnega in ročnega delavnega ljudstva zaupnico in zahvalo; 2. izražajo svoje ogorčenje nad tem, da je zdravstveni odsek za Slovenijo izdal odlok za ukinitje ptujske bolnice, ker je s tem prizadeto v prvi vrsti ljudstvo nižjih slojev; 3. odklanjajo po demokratskem voditelju dr. Kukovcu izdani poziv za koncentracijo naprednih sil, pozdravljajo pa idejo za koncentracijo vseh socijalističnih strank; 4. Zahtevajo, da ostane Slovenija iz narodnih, ekonomskih in kulturnih ozirov nedeljena in celotna kakor je, pod upravo ene oblasti.

(Protidraginjski shod v Zagorju.) V nedeljo dne 12. t. m. dopoldne ob 10. uri so sklicale koalirane strokovne organizacije v Zagorju protestni shod proti draginji v kinodvorani. Velikastna udeležba in živo zanimanje za izvajanja posameznih govornikov so dokaz, da je bila akcija koalirane neobhodno potrebna. Shodu je predsedoval sodrug B. ter podal besedo, kot prvemu govorniku s. Sveteku, zastopniku strokovne komisije in kemičnih delavcev iz Ljubljane, ki je utemeljeval resolucijo koalirane sprejeto na javnem shodu dne 19. svečana 1922 v dvorani »Union«, v Ljubljani. Orisal je novo pot boja proti draginji v smerih, ki jo določa resolucija, pozivljajoč navzoče, da se vsi strnejo v boju proti draginji na ta način, da ne ostane vse samo pri resoluciji in papirju, temveč, da gredo vsi na delo, da se v resoluciji izražene zahteve tudi izvedejo, ter, da odklanjamo vsako akcijo, ki draginje ne ruši pri korenini. — Nato dobi besedo tov. Sušnik, kot zastopnik Jugoslov. strokovne zveze, ki je naglašal da draginjo po njegovem mnenju ne odpravijo strokovne organizacije, marveč politika, trdeč, da edino po-

litični zastopniki v Beogradu lahko nekaj store in da če nočejo tega storiti, da se jih naj odpokliče. Za njim dobi besedo tov. Rupnik, zastopnik Narodne socijalne zveze. Usmeril je svoj govor osobito na železnice, ki so, kot najvažnejša gospodarska institucija, podlaga narodnega gospodarstva, danes zbog svojega zavoženega in korumpiranega sistema v prvi vrsti največ pripomogel k naraščanju draginje. Navedel je nekoliko konkretnih slučajev kot dokaz upravičenosti svojih trditev, med temi slučaje korupcije z vagoni posameznih postajnih načelnikov na Hrvatskem in brezbrizno evidenco vagonov ravnateljstva v Zagrebu. Dotaknil se je tudi splošnega prometnega zastoja na naših progah, ter tako dokazal, da vlada, ki v štirih letih ni znala spraviti naših železnic v normalno stanje ni zmožna in vredna da vedri in oblači nad pravičnostjo svojih državljanov, ter da naj napravi prostor onemu, ki bo imel več smisla za narodni dobrobit. — S pozivom na vse navzoče, da se strnejo vsi kot en moč v boju za pravico in poštenost, je končal med ploskanjem zborovalcev. — Za njim je dobil besedo s. Zupanc, kot zastopnik neodvisne rudarske Unije, ki je s pozivom na boj proti izkoriščevalcem naglašal, da je bolje če danes umremo, kot pa prenašamo še nadalje to revščino in bedo. Navedel je svoj lastni primer, da kot oče 7 otrok njegova plača niti za zadovoljivo prehrano ob samem krompirju ne zadostuje. — Sodr. Veinberger nato prečita resolucijo sestavljeno od 22 organizacij v Ljubljani, ki je bila tudi na tem zborovanju soglasno sprejeta. Ko so se dale zborovalcem na zahtevo razne informacije glede osebnega davka, je predsednik s primernim pozivom zaključil impozantni shod. Opazili smo na tem shodu, da ni bilo niti enega vzklika proti državi in da so vse gonje vlade proti takozvanim protidržavnim elementom samo sredstvo, da se še nadalje vzdrže na krmilu, ker so se vsi medklici in izvajanja govornikov vršili v smeri ljubezni do lastne države, ki pa mora biti napram vsem stanovom enako pravična. Zahtevali so samo poštenosti in pravice. Vladajte s poštenostjo in pravico Jugoslavijo, potem bo res na svoji zemlji vsak državljani — svoj gospod!

(Protidraginjski shod v Trbovljah.)

Tudi ta protidraginjski shod so sklicale koalirane strokovne organizacije. — Predsednik shoda zastopnik neodvisne rudarske Unije je otvoril shod s kratkim nagovorom, ter podal besedo tov. Sušniku, zastopniku Jug. strok. zveze, ki je z utemeljevanjem resolucije prekoračil določeni govorniški čas. Izrazil je svoj govor prav po demagoško v agitacijo za svoje politične poslance, tako da so bila njegova izvajanja primerna kvečjem za kak političen shod, nikakor pa ne za kako protidraginjsko akcijo. Za njim je dobil besedo sodrug Svetek, zastopnik strokovne komisije, ki je v kratkih a jedrnatih besedah razložil pomen tega shoda. Nato je dobil besedo tov. Rupnik, zastopnik Nar. socijalne zveze, ki je v določenem 20 minutnem govoru pojasnil vzroke današnje draginje. Na medklic, da so narodni socijalisti glasovali za zakon za zaščito države je Rupnik odgovoril stvarno in učinkovito. Rekel je med drugim: priznamo javno to našo zmoto in ni nasram, ker verovali in zaupali smo kot poštenjaki v poštenost vlade, a nasledli smo. Dobili smo s tem nagobčnik poleg drugih tudi mi. S pozivom, da gremo z zakonitim sredstvi v boj proti onim, ki danes zakone izrabljajo v to, da pritiskajo delavno ljudstvo, ki stremi le po svobodi, pravici in poštenosti, ob tla, konča Rupnik svoj govor. — Zastopnik neodvisne rudarske unije je v temperamentnih besedah orisal položaj, v katerem se nahajamo, ter prebral neko resolucijo. Za njim povzame besedo še enkrat tov. Rupnik pozivljajoč, da sprejmejo zborovalci resolucijo koalirane, ki je bila sprejeta dopoldne tudi v Zagorju, in ki je sad res vseh v koalirani združenih strokovnih organizacij. Za njim dobi besedo še enkrat tov. Sušnik, ki je pa s svojimi izvajanjmi spravil v zmedo vse zborovalce. Moramo reči, da niti eden govornikov ni prekoračil v seji določenih smeri razum Sušnika, ki je z brezstidno demagogijo,

šastna samo klerikalcu, napravil zelo slab utis. Poslušalci so izjavili, da se jih vendar ne sme smatrati za tako neumne, da bi mogli prenašati tako zavijanje. Celi protidraginjski akciji je dal ta možakar pečat politično agitacijskega shoda, ki je zabeljen z zavijanjem, da jih noben delavec ni mogel pogoltniti brez nevolje.

Reči moramo, da je bil predsednik shoda zelo objektivni. Skušal je dati shodu pravo smer, kar se mu pa ni povsem posrečilo, ker je Sušnik napeleval vodo na svoj politični mlin. — Koncem je bila sprejeta samo resolucija, ki jo je sestavila neodvisna rudarska unija, ki se smatra stoječo izven koalicije. Značilno je tudi to, da je Sušnik kot član koalicije sam govoril proti resoluciji koalicije zatrjujoč, da je ona druga boljša. Hotel si je tako pridobiti simpatije komunistov za bodoči skupni nastop pri volitvah. — Shod je izgubil na resnosti le vsled demagogije klerikalca. — To si je treba zapomniti!

(Že zopet verižniki.) V zadnjem času so pričeli gospodje JDSarji sami kazati na svoje ljudi t. j. na svoje verižnike in špekulante. Tako n. pr. pri naša zadnja »Domovina« sledeče vrstice: »Kje bi naša država že bila, ko bi nas Italijani in drugi narodi vedno z denarijem ne tlačili k tlom. Vsi bi radi od nas zastoni živeli! Sedaj je imel glavni dobiček od izvoza živine italijanski in domači izvozničar. (Tako je! op. ured.) Pri prešičih niso nič manj zaslužili kot 30 kron pri 1 kg. (Oni že vedo! op. ur). Kmet za prešiče ni drugega dobil kot kup ničvrednega papirja.« Tako torej gospodje demokrati! Kaj pa poreče na to dični gospod Predovič? Ali je res zaslužil toliko? Morda pa vam je ravno on poslužil z informacijo. Take pijavke ste torej. Že zadnjič smo omenili, da vas poznamo in da je brez potrebe, da se nam sami razkazuje. Ljudstvo vas pozna že od daleč in vas prezira. Kmet pa, vsaj »samostojni« kmet pa le ni tak revež kot ga slikate. On že ve zakaj koraka skupno z vami in zakaj trobi v vaš rog. Gospodje verižniki, povejte nam tudi o drugih stvarih, koliko in kako se da zaslužiti. Za enkrat vemo le za prešiče. — Kaj pa volji? Koliko se zasluži pri eni taki partiji? — Čakamo odgovora.

Tedenske novice.

Novo notranje posojilo! — Listi prinašajo vest, da je sklenila skupina ministrov predlagati ministrskemu svetu **razpis novega notranjega posojila** v znesku 200 milijonov dinarjev. Ta vsota naj bi se porabila izključno za zgradbo državnih poslopj. Značilno je, kako zaključuje »Slov. Narod« svojo notico. Pravi namreč: Dvomimo, da bi bilo oportuno razpisovati novo posojilo v trenutku, ko še niso plačani niti prvi kuponi zadnjega investicijskega posojila.

Velke goljufije z železniškimi pragi pri Južni železnici. Ne samo pri naših državnih železnicah »smrdi po trhljih pragih«, tudi pri generalnem ravnateljstvu Juž. železnice je več vodilnih uradnikov že nekaj let manipuliralo z železniškimi pragi. Družba je neki ogoljufana za bajne vsote, govori se o težkih milijonih. Seveda so ptičem takoj pristigili peruti.

Izpred sodišča. Kakor vse kaže, bo imel krvnik Seifert dokaj posla. Pretekli teden je izvršil svoje žalostno delo nad nesrečnim idealistom Aliagim, sedaj ga pa že čakajo obsojenci spomladanskih porotnih obravnav v Sloveniji. V Ljubljani je bil od porotnikov obsojen na smrt na vešalih krojač in gostilničar 57 letni Anton Jalen, ki je na bestijalen način zaklal s kuhinjskim nožem svojega hišnega gospodarja, računskega nadsvetnika Avgušтина Zajca.

Mariborska porota je obsodila na smrt kar troje hudodelcev na enkrat. Anton Hojnik, Maja Perša in Anton Muhič so umorili 1. avgusta 1921 v Slaptinceh 69 letnega prevzičkarja Franceta Košarja.

Tudi celjski porotniki so imeli te dni priliko obsoditi na vešala vojaškega begunca Franca Varleca in Jožeta Kostanjseka, ki sta umorila na Varlečevem domu pri Pišecah orožnika Petra Mavra, ker je prišel službeno poizvedovat po pobeglem Varlecu.

Pucljevi volji zopet razburjajo javnost. Ker se je posrečilo mešetarju Puclju pri prvi partiji živine, ki jo je dala Nemčija na račun vojne odškodnine, »rešiti državo pred pretečo izgubo«, je prodal že tudi drugo partijo — zaradi »slinovke in parkljevke« seveda — svoji »partiji«, ki se skriva za zagrebškim »Prometom«, še predno je došla živina v deželo. Ko so izvedeli Nemci, da se živina tako uporablja »za obnovo Srbije«, so se uprli plačevati vojno odškodnino v naravi, ker vole lahko tudi sami pokoljejo. Namesto živine ponujajo sedaj zlate marke. Tudi teh se Puclj — to se pravi »Promet« — ne brani. Ker se mu, namreč »Prometu«, zgodi krivica, če Nemci ne pošljejo volov, ki bi jih kupil od države, namreč od Puclja, seveda radi »parkljevke in slinovke«, po 4 Din. 1 kg, prodal pa po 24 Din., je popolnoma v redu, da dobi konsorcij, to se pravi »Promet«, namesto volov zlate marke in plača državi toliko papirnatih dinarjev, kolikor bi jih plačal za živino. — O vsem tem je natančneje poučena beograjska »Politika«.

Aprovizacijska akcija za Slovenijo. Pokrajinski namestnik Ivan Hribar se mudi v Beogradu, kjer skuša od dr. Žerjavovega namestnika, ministra Krstelja dobiti nekaj podpore za prehrano Slovenije. Hrvatska in Dalmacija imata baje tozadevni kredit že zasiguran. Mi bomo pač zopet gledali skozi prste.

S. S. D. U. in delavstvo. Pred dnevi sem opazoval krivega preroka gospoda Zupanca, kako je lazil okrog delavcev in najbrže obljubljal zopet zlate gradove. Ali ni tega človeka prav nič sram, da zapeljuje poštene delavce in jih hoče zaslužiti najhujšim sovražnikom delavstva. Ali mar misli, da hočejo res že vsi hlapčevati, če je on navajen tega? Kaj neki hoče Zupanc in njegova S. S. D. U. med delavci? Ali ne vidijo, da jim delavstvo ne zaupa in da se vsak z gnusom obrača od takih parasitov? S. S. D. U. naj se prelevi in naj spremeni ter jasno pove svojo pravo firmo. — Ali pa bomo to storili mi. — Sicer pa naše delavstvo takim skrahiranim Zupancem obrača hrbet.

Uradništvo naj si to zapomni! Te dni je razpravljala tozadevna komisija v Beogradu o redukciji sodnega uradništva v Sloveniji. Redukcija se bo izvršila čisto gotovo tako, v kolikor naši srbijanski gospodje pojmujejo o razmerah pri nas. To pa zato, ker se g. dr. Kukovcu ni zdelo vredno priti k tej razpravi in pa ker tudi g. profesor Reisner kot predsednik »Zveze javnih nameščencev« ni smatral za oportuno, da bi bil posegel vmes. — To so vaši zastopniki in prijatelji!

»Z narodno socialističnega shoda v Ptuj«. Pod tem naslovom prinaša »Tabor« od 16. marca svoje poročilo o tem shodu. Ne bomo raztrivali kakšen je bil Deržičev govor in koliko je resnice na poročilu »Tabora«, ker to bo opravil Deržič sam. Pribijemo samo dejstvo, da je bil tudi ta narodno-socialistični shod prav dobro obiskan, kar priznava »Tabor« sam, in pa da to naše demokrate zelo, zelo boli. Je pač umevno! Saj slišijo na lastna ušesa sodbo ljudstva, ki jasno kaže, da je Jedsarije konec. — Za naše pristaše pa naj »Tabor« ne skrbi. Ti dobro vedo kam spadajo in komu lahko zaupajo. Zato naj se gospodje demokratečki le pomirijo in naj jih naša taktika nikar ne skrbi. Je pravična in poštena, zato bo tudi imela uspeh, ki bo končno pokazal, da je demokratska stranka pokončana.

Politična morala pa taka! — »Straža« od 13. marca piše: »Kaj se vse piše v Beogradu?« »Balkan« piše o zadevi Pribičević—Hercigonja, kaže na Protičevo izjavo, ki imenuje Pribičevića — kriminalni tip, ter poziva Pašića, da napravi pregrajo med takim človekom in krono v interesu kralja, »voda, pravice in uprave.« — »B. Dnevnik« pa prinaša iz Cicvaričevega peresa opis, kako je brat Miše Trifunovića (tega smatra Cicvarič za avtorja vseh napadov na svojo osebo) — ubil in mrtvo posilil neko starko ter bil zato ustreljen. — Protičev »Radikal« pobija Pribičevićevo kampanjo s tem, da vse njene izjave in obrambe s celo afero vred natančno komentira

ter kliče Pribičevića pred sodnijo in obljublja »nova razkritja«. — Zadnji čas je že, da pridejo volitve. S tem bo politično obzorje razčiščeno vsaj toliko, da bomo lahko pomedli z ljudmi Pribičevićevega kova, ki itak spadajo v norišnico ali pa v kako Petrovaradinsko celico.

Kakšen bo konec, ako je to tako? »Straža« od 13. marca 1922 piše: »Enkrat pameten poziv. — Odpor proti Pribičeviću radi Protičevih odkritij postaja vedno večji in za g. Svetozarja od dne do dne opasnejši. Celo »Balkan« se je zagnal v uvodniku v Pribičevića s pozivom na Pašića, naj vendar ne trpi pri ministrski mizi moža, katerega je ožigal Protič javno kot kriminalni tip. Pribičević je pod strašnimi obtožbami, ki niso niti najmanj ovržene ali izpodbite in Pašić ne sme pustiti, da vzdržuje tako težkih deliktov obdolženi minister službene zveze s kraljem. Listi javljajo, da Pašić zopet vsaj politično boleha in se v bolezenski oslabelosti gotovo ne bo lotil Pribičevića, da bi ga posadil v sodnijsko želto. Vrane se med seboj navadno ne klujejo.« — Mi pa dodajamo samo to: Dolžnost vse naše javnosti, zlasti pa naših politikov, poslancev in ministrov je, da zahtevajo v tej stvari temeljitega razčiščenja. Minister je uradnik in bi morala zato vlada sama od sebe storiti to, kar je potreba: Zadevo v preiskavo, ministra pa razrešiti dolžnosti.

Pescak v oči! — »Straža« od 13. III. piše: »Vlada in borza. Naš finančni minister dr. Kumanudi je pred dnevi zagrozil zagrebški borzi, da jo bo zaradi nepokornosti dal zapreti. Dan po-

Socijalno gibanje.

Neznosna draginja postaja od dne do dne opasnejša. Mnogo se goji kričanja in tarnanja zoper to nesrečo modernega časa, ter se išče njene povzročitelje zdaj med veleindustriji, zdaj med agrarci, da celo med ubogimi parami »proletarci«.

Ako se v duhu povrnemo nazaj v dobo prvih mesecev po vojnem preobratu, se nam pokaže podoba mogočnega navijanja cen veleindustrijskih izdelkov. Tako si zamogel tik po preobratu kupiti n. pr. fin klobuk po 80 do 100 kron, dočim je iste vrste blago stalo po novem letu 1919 že 200—300 K in čez pol leta na to pa 300—400 kron. Cene so se dvigale stopnjama kar po 100—200 odstotkov. In gospodje, ki so zapustili dunajske poslanske fotelčke in zasedli beograjske, so na istih same srečne svobode (ki jim je kar iz žepov gledala) padli v omotico. Videti jih je bilo kakor mrtvoudne individuje, ki pri najboljši volji niso bili v stanu, da bi prišli za regulator špekulacijskih izkoriščevalcev, ter ga postavili na mesto pravice.

Agrarec, ki je ta strašni udarec draginje zelo močno občutil, je začel hudo besneti, češ, kam pa bo to šlo? in kam pa bom jaz prišel, če bo vse tako drago? Na shodih je kričal nad gospodo, nad vlado, nad industrijskim delavcem, da celo nad ubogo in nedolžno

sukno	poprej	m K	10—, danes	K	900 to je	9000	% več
platno	"	" K	0 40,	" K	60	"	15000
klobuk	"	" K	6 —,	" K	500	"	8333
črevlji	"	" K	16 —,	" K	1200	"	7500
moka	"	kg K	0 30,	" K	28	"	9333
krozni	"	" K	0 16,	" K	20	"	12000
zdrob	"	" K	0 07,	" K	9	"	12877
jajca	"	" K	1 60,	" K	104	"	6500
mast	"	" K	0 08,	" K	6	"	7500
krompir	"	" K	0 08,	" K	6	"	7500
in tako dalje.							

Plače duševnega delavca pred vojno 80—200 kron na mesec, sedaj pa 2400—6000 kron na mesec, to je komaj eno tretjino odstotka od narastlih cen.

Plače manualnega delavca pred vojno 3—8 kron dnevno, danes od 90 do 140 kron dnevno; 3000—1750 odstotkov več od poprej, in kmetijski delavec pred vojno 40 vin. do 1 krone na dan, danes pa 2—6 kron na dan, to je 500—600 odstotkov več, ali enostavno, od ene tretjine ene desetine enega dobička, ki ga imajo producenti.

Čisto naravno pa je dejstvo, da nam dokler bodo na vladi sedeli ljudje, ki

prej pa so bili vsi borzni funkcionarji odlikovani z raznimi redovi sv. Save.« — Mislamo, da tu ni treba nobenega komentarja in da je čisto jasno v kaki zvezi so borzni funkcionarji z raznimi ministri.

Skupščina proti draginji v Sarajevu. Iz Sarajeva poročajo: Tukajšnja ženska društva so dala skupno iniciativo za veliko skupščino proti draginji. Skupščina se je vršila v nedeljo in je bila izredno dobro obiskana in potekla brez incidentov.

Obsodba Nazarenca. Pred sarajevskim vojaškim sodiščem je bil zaradi nepokorščine obsojen na dve leti zapora nazarenc (posebna verska kasta) Božidar Milaković, ker ni hotel priseči zvestobo kralju in domovini in ni hotel prijeti za puško.

Črne koze. Na podlagi poročil sanitetnih oblasti, da se pojavljajo v naši državi številni slučaji črnih koz, je izdalo ministrstvo za narodno zdravje naredbo, da se izvrši čimprej cepljenje šolske dece.

Za zopetno zvišanje poštne pristojbine se pripravlja v ministrstvu nova naredba, ki stopi v veljavo v najkrajšem času.

Za tiskovni sklad so darovali: Podružnica NSS Zagorje ob Savi 25.— D. Tovariša Jelnicar Matevž in Arzišnik Anton, Zagorje pa 12.50 D, oziroma 7 D. Skupaj 44.50 dinara. Hvala! — Tovariši, posnemajte in spominjajte se »Nove Pravde« ob vsaki priliki!

odrešeno majko Jugoslavijo želeč, da jo naj vrag vzame! In prešlo je nekaj časa, ko smo prišli do zaželjenih volitev v ustavotvorno skupščino. In sreča v nesreči je pozvala našega z najpoštenjšimi idejami preobloženega agrarca, ki je pod ogromnim bremenom dobrosrčnega usmiljenja in doslednje pravičnosti priprajal na vladni tron, raz katerega je hotel deliti pravično dobroto na vse stanove v državi. Prva in najvažnejša zahteva samostojnega agrarnega dobrotnika na vladi je bila: uvesti svoboden izvoz svojih pridelkov, ter tozadevno, ker se je zagrozilo z eventualnim puntom, doseglo precej uspehov.

Da je pomenilo to ob enem »vodo na mlin draginje« je jasno. Tako je ta pravičnost (kakor si jo zamišljajo gospodje agrarci na vladi) prišla s svojo dobrotljivo in pravično — reko do drugega konca draginjskega vijaka ter ga navija v potu svojega obraza tako, da bo kmalu prekosila tistega, kojemu je poprej očitala najgrše lopovstvo oderuštva.

Da imamo danes na naših trgih tako veliko draginjo, se moramo zahvaliti — le naši vladni gospodi, ki je izšla iz veleindustrijskih špekulantov in agrarcev SKS. Ker ti očitno tega ne vidijo, zato si dovoljuje proletarec predočiti jim nekaj računov in sicer v cenah za neobhodne življenske potrebščine

očitvidno računati ne znajo, ali pa nočejo, ni upati prav nobene pomoči. Toda, če človek naglaša, da si gospodje na vladi kedajsbodi zvišajo svoje draginjske doklade, je s tem že nekako smatran kot protidržavni element, zato bodi tem javno in odkrito povedano »Dajte našemu ljudstvu iz vrst proletarijata iste pravice, kot jih prisvajate sebi, ali pa mu izdelajte tak recept, da bo zamogel pod vašim režimom zadovoljno živeti, kajti v obratnem slučaju bomo v stanu dokazati vam pregovor, ki pravi: kdor drugemu jamo koplje, sam vanjo pade.

Mariborski delavec.

Obupno stanje strežniškega osebja dobrodelnih zavodov v Ljubljani.

Pišejo nam: Skoraj neverjetne razmere vladajo v tukajšnji državni bolnici ter v drugih dobrodelnih zavodih. Strežniško osebje je že parkrat poslalo svojo deputacijo na zdravstveni odsek za Slovenijo, a vsakokrat brez uspeha. Vselej stari odgovor: nimamo denarja. Zatorej smo prisiljeni, da se obrnemo na širšo javnost, naj se izve enkrat, zakaj ni stalnega, dobrega in zanesljivega strežniškega osebja v bolnicah? Zakaj so postali dobrodelni zavodi nekaka menjalnica za uslužbenice? Strežaj, kateri ima službo od 6. ure zjutraj brez odmora do pozne noči ter še ponoči nima miru, zasluži na mesec celih 312 kron 50 vin., strežnica pa 225 kron. Poleg tega je tudi hrana včasih slabo pripravljena. Če pomislite tudi, v kakšnem smrdljivem zraku mora osebje vedno delati, potem mislimo, je za vsakega razumljivo, zakaj smo dali temu članku napis: »Obupno stanje«.

— Obračamo se torej še enkrat s prošnjo na zdravstveni odsek, da pomore našemu obupnemu stanju, ker s to plačo nam ni mogoče kupiti niti pol metra blaga, kje so čevlji in druge potreščine. Bolniški strežniki.

Najetje prostorov za mestne reveže v Goričanah.

Kakor čujemo, najame mestna občina en del poslopja v Goričanah, ki je last ljubljanskega škofa, za nastanitev 60—80 mestnih revežev, kjer bodo imeli prehrano in stanovanje. V ta namen se bodo dotični prostori v kratkem uredili.

Inozemski delavci.

Zveza industrijcev je poslala vladi vlogo, s katero prosi, naj se inozemskemu delavstvu dovoli dohod v našo državo in naj se mu ne dela pri potovanju nobenih težkoč. Narodno-socialistična Zveza vprašana za mnenje je odgovorila sledeče: Zveza je principijelno proti dohodu nepotrebnega inozemskega delavstva, ker le s tem bo naša industrija in delavstvo stremilo za tem, da se vzgoji kvalificirano domače delavstvo. Zveza ni nasprotna, če se dovoli dohod le kvalificiranim delavcem gotovih strok, za katere v naši zemlji ni dobiti strokovnjakov. Pa tudi v teh slučajih naj se v prvi vrsti ozira na dohod državljanov slovanskih držav, predvsem češkoslovanskih. Vsekakor je pa jasno, da stremi Zveza industrijcev tudi za tem, da pridobi čimveč tujih delavcev, ki bodo delali za vsako ceno in s tem izpodirivali kakor vedno našega delavca. Pri potnih dovoljenjih naj se vsekakor pazi, da ne bomo preplavljeni na svoji zemlji s »švabi« in mačkojedi. — Našemu bednemu proletarijatu pa naj se enkrat odpro oči in

naj izpregleda, kako ga naš jugoslovansko-internacionalni kapital (JDS) tlačí zopet pod tujčeveto peto!

V zaščito domače obrti.

Našim pridnim Dolenjem, posebno Ribničanom grozi velika nesreča. Ne-pričakovano je izdana prepoved kroš-njarstva za celo Jugoslavijo. Ako bi se prepoved nanašala le na krošnjarsstvo s prekupljenimi predmeti, bi še ne bila tako kruta, čeravno je znano, da se polovica kočevskega prebivalstva pre-življa s krošnjarsstvom prekupljenega blaga ter so imeli Kočevjarji pod Av-strijo za to posebne privilegije. Ne re-čemo nič, ako bi se tem krošnjarske pravice revidirale, da bi imeli krošnja-riti le tisti, ki se doma ne morejo pre-življati ali pa so za težje delo nespo-sobni. Kaj drugega pa je prepoved gle-de razpečavanja izdelkov domače obr-ti, kakor je ribniška »sila roba«. V ribniškem okraju se z domačo lesno obrtjo preživlja več tisoč rodbin, ki ni-majo dovolj in zadostno rodovitne zemlje. Tem malim posestnikom je do-mača lesna obrt glavni vir preživlja-nja. Pozimi pripravijo razne lesne iz-delke, ki jih spomladi in poleti moški razpečajo po svetu. Mala zemljišča do-ma pa obdelujejo žene in otroci. Tako se preživlja to dobro ljudstvo že 300 let. Vse to je najbolje znano ministru Puclju, ki bo gotovo poučil trgovinske-ga ministra, da kruto naredbo prekličie.

Državna podkovska šola v Ljubljani naznanja, da se prične obvezni polletni tečaj dne 1. aprila 1922. Za vstop v te-čaj je treba vložiti pri vodstvu držav-ne podkovske šole v Ljubljani do dne 10. marca 1922. prošnjo, ki ji je priložiti npravnstveno izpričevalo. Pouk v pod-kovski šoli je brezplačen. Učenci dobi-vajo redno državno podporo ter imajo prosto stanovanje v zavodu. Skrbeti pa morajo sami za hrano in potrebne učne knjige. Poleg podkovstva se poučuje ogledovanje klavne živine in mesa.

Iz stranke.

Tajništvo Narodno socialistične stranke pozivlja vse krajevne organi-zacije, da čimprej skličejo občne zho-re. Glavni strankin zbor je pred dur-mi, zato moramo vsi delati na to, da se pred strankinim zborom vrše povsod občni zbori krajevnih organizacij. Krajevne organizacije naj povsod po-berejo strankin davek čimprej in naj ga odpošljejo centralni blagajni. Sploh pa je dolžnost vseh kraj. org. da pred strankinim zborom uredi delovanje v svojem delokrogu.

Krajevna organizacija N. S. S. za Dvorski okraj ima občni zbor v sobo-to 18. t. m. ob 8. uri zvečer v restavr. »Zlatorog«, Gosposka ulica. Ker je

dnevni red velevažen je dolžnost vseh tovarišev, da se ga udeležijo.

Pojasnilo. Zopet so zagnali JDSar-ski listi neresnično vest, da je izstopil iz stranke tov. dr. Jenko, zdravnik v Ptuj. Proti mestnemu upravitelju je upeljana disciplinarna preiskava. Ker je predsednik pravnega odseka dr. Senčar, bivši gerent, mu ni mestni svet iz popolnoma umljivega vzroka podelil pravice preiskave. Podpredsed-nik pravnega odseka je bil pa tov. dr. Jenko. Ker je tudi ta, kot bivši mestni fizik in osebni prijatelj obtoženca po-polnoma pristransko vodil disciplinar-no preiskavo, je odbor krajevnega orga-nizacije v svoji seji dne 26. februarja t. l. podal nezaupnico tovarišu dr. Jen-ku. Zastopniki, ki so to zadevo ure-dili že dne 27. februarja t. l., so se sklicevali na strankin reverz, kateri vele-va, da mora vsak član vršiti svojo dolžnost v smislu strankinega progra-ma. V pismu, ki ga je poslal tov. dr. Jenko krajevni organizaciji dne 2. marca t. l. odločno povdarja, da bo ostal navzlic temu še nadalje pristaš NSS, ker je že od nekdaj zastopal ta program. JDSarjem se zdi seveda vse to zelo čudno, ker niso vajeni nikake strankine discipline. Njih prvaki tep-tajo kar z obema nogama svoj pro-gram, pa jim nihče ne skrivi za to lasu. Pri NSS je to popolnoma drugače. Tu se ne oziramo na porodico, predizob-razbo, doktorske naslove. Strankina načela so za vse enako obvezna, za ročnega in za duševnega delavca!

Poslano*.

Gospodu poštnemu ravnatelju.

Gospod ravnatelj! Leta 1920 v sep-tembru mi je bil poslan v Beograd poštni zavitek v vrednosti 5000 kron. V Beograd ta paket ni nikoli dospel, v Ljubljano tudi ne. Ker so moje mno-goštevilne reklamacije ostale brez-uspešne, sem lansko leto v septembru malo zaropotal. Na pošti je bil takrat halo, vsi so bili užaljeni in vse po-šteno — notri do Beograda. Klican sem bil parkrat na pošto in črno na belem se mi je dokazovalo, da je na pošti vse v redu. Dobro. Lojalno sem po-pravil in pisal, da je vse v redu in vse pošteno. Mojega paketa pa le ni! Takrat se mi je zatrjevalo, da so se pod-vzeli vsi koraki in da bo stvar čimprej rešena. Verjel sem. Danes pa, ko to pišem, je poteklo že zopet pol leta in paketa ter obvestila o storjenih kora-kih še ni. Kaj pa zopet to. Škandal je, da se na kraljevi pošti morejo zgubiti stvari, ki so ji poverjene. Ali naj ima ljudstvo potemtakem zaupanje v po-šte? Ne! Gospod ravnatelj! Prosim Vas, da mojo zadevo zopet obudite in predramite tukajšnje ali beograjske či-novnike, ki so morda pri raziskavanju stvari — zaspali.

Upam, da bo gospod ravnatelj znal poskrbeti, da dobi ljudstvo zopet po-verenje v pošto in da bo brezbržno po-šljalo pakete.

Vladimir Kravos

* Za vsebino tega dopisa je ured-ništvo odgovorno le v toliko, kolikor določa zakon.

Izdaja konzorcij »Nove Pravde«. Tiska »Zvezna tiskarna« v Ljubljani. Glavni in odgovorni urednik: Vladimir Kravos, uradnik, Ljubljana.

J. FON
LJUBLJANA, Stari trg št. 6
špecerijska in delikatesna
trgovina
priporoča svoje prvovrstne
zaloge najfinejšega blaga.
Razmeroma nizke cene.
Solidna postrežba.

Žepne, stenske, nihalne, kuhinjske ure, zlatni-no in srebrnino kupite najceneje pri trvdici
IVAN PARIŽ, Ljubljana, Stari trg 20.

IVANA ZORKO, LJUBLJANA
Sv. Jakoba nabrežje 23
kupuje in prodaja
vsakovrstno starino

F. P. ZAJEC, optik
Ljubljana
zaloga očal, ščipalcev, ur, zlatnine,
srebrnine, itd.

JAKOB VOSPERNIG, Ljubljana
Stari trg št. 34 (nasproti Sent Jakobske šole)
priporoča

svojo staroznano kavarno
Prav izborna kava in čaj! - Biljard!

Kdor hoče imeti res s pravimi pred-vojnimi barvami prepletkano hišo,
naj se obrne edino le na domačo
trvdiko

Tone Malgaj
pleskar in ličar
Ljubljana,
Kolodvorska ulica št. 6.

Zaloga čevljev
lastnega izdelka

DRAGOTIN ROGLIČ, Koroška cesta 19, MARIBOR
komisijska zaloga pri Betki Lešnik. Gosposka ulica 14.

Delniška glavica: K 20.000.000 PODRUŽNICE: Novo mesto, Rakek, Slovenjgradec	Slovenska eskomptna banka LJUBLJANA, Šelenburgova ulica št. 1. Izvršuje vse bančne posle najtočnejše in najkulantnejše.	Rezervni zakladi: K 6.500.000 Telefoni št. 146, 458 Brzjavke: ESKOMPTNA
--	--	--

Jadranska banka Beograd

Delniška glavica: Din 30.000.000—
Rezerva: . . . Din 15.000.000—
Naslov za brzjavke: JADRANSKA.

Podružnice:
Celje, Cavtat, Dubrovnik, Ercegovi, Jelsa, Korčula, Kotor, Kranj, LJUBLJANA, Maribor,
Metković, Sarajevo, Split, Šibenik, Zagreb.

Delniška glavica: Din 30.000.000—
Rezerva: . . . Din 15.000.000—
Naslov za brzjavke: JADRANSKA.

Afiliirani zavod: **FRANK SAKSER STATE BANK, 82 Cortland Street, New-York City.**